

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 156/2023 van 20 november 2023

**Betreft: Advies m.b.t. extra artikelen bij voorontwerp van decreet over het onderwijs
XXXIV (CO-A-2023-484)**

Het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna de "Autoriteit"), aanwezig: mevrouw Juline Deschuyteneer, mevrouw Cédrine Morlière, mevrouw Nathalie Raghenon en mevrouw Griet Verhenneman en de heren Yves-Alexandre de Montjoye, Bart Preneel en Gert Vermeulen;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, inzonderheid op artikelen 23 en 26 (hierna: WOG);

Gelet op artikel 25, lid 3 WOG volgens hetwelk de beslissingen van het Kenniscentrum bij meerderheid van stemmen worden aangenomen;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna: AVG);

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna: WVG);

Gelet op het verzoek om advies van de heer Ben Weyts, Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, (hierna: de aanvrager) ontvangen op 15/09/2023;

Brengt op 20 november 2023 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Op 15/09/2023 verzocht de aanvrager het advies van de Autoriteit met betrekking tot een aantal extra artikelen bij het voorontwerp van decreet over het onderwijs, namelijk het ontworpen artikel 140, §1, 6°/1 van het decreet basisonderwijs, de ontworpen artikelen 225 en 233 van de codex secundair onderwijs en de ontworpen artikelen 11 – 13 van het decreet van 26 april 2019 *betreffende het kwaliteitstoezicht voor beroepskwalificerende trajecten op basis van een gemeenschappelijk kwaliteitskader* (hierna: het decreet van 26 april 2019).
2. De eerste wijziging (het ontworpen artikel 140, §1, 6°/1 van het decreet basisonderwijs) tracht te voorzien in een rechtsgrond voor de geautomatiseerde uitwisseling van gegevens van leerlingen zoals bedoeld in artikel 140, §1, 6° van het decreet basisonderwijs¹. Bij het tellen van de leerlingen in het gewoon basisonderwijs wordt op deze bijzondere categorieën van leerlingen de coëfficiënt 1.5 toegepast (in tegenstelling tot de algemene regel dat elke leerlingen telt voor één teleenheid). In zijn advies nr. 72.712/1 gaf de Raad van State aan dat de essentiële elementen van de alhier geviseerde verwerkingen van persoonsgegevens vastgesteld moeten worden in het decreet zelf (en niet pas in het besluit van de Vlaamse Regering dat het voorwerp uitmaakte van het voormelde advies). Hoewel de Raad van State aangeeft dat uit het decreet basisonderwijs kan worden afgeleid welke de doeleinden van de verwerking zijn (met name het verzamelen van gegevens van de leerlingen met het oog op een correcte subsidiëring of financiering van de onderwijsinstellingen) en wie de betrokkenen zijn (de leerlingen), oordeelt zij dat nergens wordt aangegeven welke gegevens worden verwerkt, welke personen toegang hebben tot de gegevens en wat de bewaartermijnen zijn. Gelijkaardige opmerkingen werden geformuleerd in het advies nr. 2022/102 van de VTC. In dit advies wordt nagegaan in hoeverre de voorgestelde artikelen beantwoorden aan deze opmerkingen en of ze in overeenstemming zijn met de AVG.
3. De bovenstaande toelichting geldt *mutatis mutandis* voor de wijzigingen aan de codex secundair onderwijs.

¹ Het betreft leerlingen:

- a) "die verblijven in een centrum voor kinderopvang en gezinsondersteuning;
- b) die verblijven in tehuizen voor kinderen van wie de ouders geen vaste verblijfplaats hebben;
- c) die effectief gebruik maken van een jeugdhulpverleningsbeslissing als vermeld in artikel 2, § 1, 28°, van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp voor verblijf op verwijzing van een gemandateerde voorziening of een Sociale Dienst Jeugdrechtbank;
- d) van wie de ouders tot de trekkende bevolking behoren;
- e) die een zorgthuis hebben."

4. Wat tot slot de wijzigingen aan het decreet van 26 april 2019 betreft, verduidelijkt de Memorie van toelichting dat er via deze artikelen een nieuw hoofdstuk wordt toegevoegd dat van toepassing is op de beleidsvelden werkgelegenheid en professionele vorming en bepalingen bevat inzake de essentiële elementen van de verwerkingen van persoonsgegevens in dat verband. Het gaat daarbij in eerste instantie over de registratie van uitgereikte kwalificatiebewijzen in de leer- en ervaringsbewijzendatabank (hierna: LED) en het opvragen van bijkomende gegevens met het oog op een beleidsmatige evaluatie en kwaliteitstoezicht door het Departement Werk & Sociale Economie (hierna: DWSE).

II. ONDERZOEK TEN GRONDE

a. Rechtsgrond

5. *Herhaling van de principes*: Elke norm die de verwerking van persoonsgegevens regelt (en die naar zijn aard een inmenging in het recht op bescherming van persoonsgegevens vormt) moet noodzakelijk en evenredig zijn en voldoen aan de vereisten van voorzienbaarheid en nauwkeurigheid in hoofde van de betrokkenen. Krachtens artikel 6.3 AVG, gelezen in samenhang met artikel 22 van de Grondwet en artikel 8 EVRM, moet een dergelijke wettelijke norm de essentiële elementen van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen vaststellen. Het gaat daarbij minstens om:

- het (de) precieze en concrete doeleinde(n) van de gegevensverwerkingen;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n) (tenzij dit duidelijk is).

Wanneer de overheidsinmenging evenwel een belangrijke inmenging in de rechten en vrijheden van de betrokkenen vertegenwoordigt, dient de wettelijke norm tevens de volgende (aanvullende) essentiële elementen te omschrijven:

- de (categorieën van) verwerkte persoonsgegevens die ter zake dienend en niet overmatig zijn;
- de categorieën van betrokkenen wiens persoonsgegevens worden verwerkt;
- de (categorieën van) bestemmingen van de persoonsgegevens, evenals de omstandigheden waarin en de redenen waarom de gegevens worden verstrekt;
- de maximale bewaartermijn van de geregistreerde persoonsgegevens.
- de eventuele beperking van de verplichtingen en/of rechten vermeld in de artikelen 5, 12 tot 22 en 34 AVG.

6. *Concrete toepassing*: inzake de wijzigingen aan het decreet basisonderwijs en de codex secundair onderwijs stelt de Autoriteit vast dat de geïmplementeerde verwerkingen betrekking hebben op (gevoelige) gegevens van kwetsbare (jonge) personen en plaatsvinden voor toezichts- of controledoeleinden. Als dusdanig, zoals dat reeds werd benadrukt door de Raad van State, is het

noodzakelijk om de essentiële elementen van die verwerkingen uitdrukkelijk vast te stellen in een formele wettelijke norm. De wijzigingen aan het decreet van 26 april 2019 voorzien eveneens in de verwerking van persoonsgegevens (waaronder het rijksregisternummer) van (in voorkomend geval) kwetsbare personen voor toezichts- of controledoeleinden, hetgeen aldus impliceert dat ook de essentiële elementen van deze gegevensverwerkingen bij decreet moeten worden vastgesteld.

b. Doeleinde

7. Volgens artikel 5.1.b) AVG kan de verwerking van persoonsgegevens enkel uitgevoerd worden voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden.

Wijzigingen aan het decreet basisonderwijs en de codex secundair onderwijs

8. In lijn met de adviesverstrekking van de Raad van staten is de Autoriteit van oordeel dat uit de bepalingen die het ontwerp tot rechtsgrond strekken kan worden afgeleid dat de geviseerde verwerkingen van persoonsgegevens tot doeleinde hebben het nagaan van gelijkemansindicatoren met het oog op een correcte subsidiëring of financiering van de onderwijsinstellingen.
9. In de ruimere context van de onderwijswetgeving, waaronder inbegrepen het decreet basisonderwijs en de codex secundair onderwijs, is de Autoriteit van oordeel dat het voormelde doeleinde welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd is.

Wijzigingen aan het decreet van 26 april 2019

10. In eerste instantie bepaalt het ontworpen artikel 11 van het decreet van 26 april 2019: ***"In het kader van monitoring, bezorgt de organisatie voor het einde van de maand januari per erkend beroepskwalificerend traject de volgende gegevens die betrekking hebben op het voorgaande kalenderjaar aan het departement werk en sociale economie:***
 - 1° *de voor- en achternaam en **het rijksregisternummer** van de lerende;*
 - 2° *de begindatum van het beroepskwalificerend traject;*
 - 3° *de beroepskwalificatie, deelkwalificatie of competenties die de lerende heeft behaald of **de vermelding dat de lerende geen beroeps- of deelkwalificatie of competenties heeft behaald.***

In het kader van beleidsmatige evaluatie van beroepskwalificerende trajecten kan het departement werk en sociale economie bijkomende gegevens, die geen persoonsgegevens zijn,

opvragen. De organisatie bezorgt de voormelde gegevens aan het departement werk en sociale economie binnen dertig dagen nadat ze de voormelde vraag heeft ontvangen."

11. Ter zake merkt de Autoriteit op dat monitoring *an sich* geen gerechtvaardigd doeleinde is in de zin van artikel 5.1.b) AVG. Nergens uit het ontwerp, noch uit de overige bepalingen van het decreet van 26 april 2019 kan worden afgeleid waarom deze monitoring plaatsvindt (welke concrete finaliteit zij nastreeft) en in welke mate zij verschilt van het kwaliteitstoezicht op erkende beroepskwalificerende trajecten waarvoor in beginsel geen verwerking van persoonsgegevens (van de lerenden) noodzakelijk is. Zonder bijkomende duiding in dat verband is het voor de Autoriteit op heden niet mogelijk om zich ten gronde uit te spreken over het gerechtvaardigde karakter van de voorziene monitoring (hetgeen niet noodzakelijkerwijze impliceert dat de Autoriteit zich principeel verzet tegen het bestaan van geldige rechtsvaardigingsgronden in dat verband). De ontwerpbevestigingen moeten aldus nuttig worden aangepast zodanig dat het voor de betrokkenen (de lerenden) duidelijk is waarom zij tijdens het volgen van een beroepskwalificerend traject onderworpen worden aan een monitoring door het DWSE, en waarom daarbij het Rijksregisternummer moet worden geregistreerd.
12. Het ontworpen artikel 12 van het decreet 26 april 2019 bepaalt vervolgens: "*De bewijzen van beroepskwalificatie worden uiterlijk uitgereikt en geregistreerd in de databank, vermeld in **artikel 13**², twee maanden nadat het beroepskwalificerend traject beëindigd is. Een bewijs van deelkwalificatie en een bewijs van competenties kunnen tijdens een traject worden uitgereikt aan de lerende die ervoor in aanmerking komt, als de lerende erom vraagt. De organisatie registreert de volgende gegevens om een bewijs van beroepskwalificatie, bewijs van deelkwalificatie of bewijs van competenties uit te reiken aan de lerende:*
- 1° de voor- en achternaam en het rijksregisternummer van de lerende;*
 - 2° de beroepskwalificatie die is beoordeeld;*
 - 3° het resultaat van de beoordeling;*
 - 4° een overzicht van de bewezen competenties;*
 - 5° de beslissing om een bewijs van beroepskwalificatie, bewijs van deelkwalificatie of bewijs van competenties uit te reiken;*
 - 6° de datum van de beoordeling."*
13. Het ontworpen artikel 13 voegt daaraan toe: "*In dit artikel wordt verstaan onder leer- en ervaringsbewijzendatabank: de leer- en ervaringsbewijzendatabank, vermeld in artikel 20 van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur. De organisatie registreert de volgende gegevens in de leer- en ervaringsbewijzendatabank:*

² Correctie: in het ontwerp wordt verkeerdelijk verwezen naar artikel 12.

- 1° het rijksregisternummer van de lerende die een bewijs van beroepskwalificatie, een bewijs van deelkwalificatie of een bewijs van competenties heeft verworven;
- 2° de naam van het bewijs van beroepskwalificatie, deelkwalificatie of competenties;
- 3° de datum waarop het bewijs is uitgereikt aan de lerende.”;

2° het derde lid wordt opgeheven³.

De uitwisselingen van persoonsgegevens met de leer- en ervaringsbewijzendatabank vindt plaats met tussenkomst van de Vlaamse dienstenintegrator, vermeld in artikel 3 van het decreet van 13 juli 2012 houdende de oprichting en organisatie van een Vlaamse dienstenintegrator.”

14. De voorziene verwerking van persoonsgegevens is aldus noodzakelijk in het licht van de toekenning en de daaropvolgende registratie in de LED van de bewijzen van beroepskwalificatie, en in voorkomend geval de bewijzen van deelkwalificatie of competenties. De Autoriteit is van oordeel dat dit doeleinde voldoende nauwkeurig en voorzienbaar is in hoofde van de betrokkenen, en daarenboven gerechtvaardigd is.

c. Verwerkingsverantwoordelijke

15. Overeenkomstig artikel 4.7) AVG is de verwerkingsverantwoordelijke elke natuurlijke of rechtspersoon, overheidsinstantie, dienst of ander orgaan die/dat, alleen of samen met anderen, het doel van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens vaststelt; wanneer de doelstellingen van en de middelen voor deze verwerking in het Unierecht of het lidstatelijke recht worden vastgesteld, kan daarin worden bepaald wie de verwerkingsverantwoordelijke is of volgens welke criteria deze wordt aangewezen. Volledigheidshalve brengt de Autoriteit in herinnering dat de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke passend moet zijn in het licht van de feitelijke omstandigheden. Zowel de Werkgroep Artikel 29 - voorganger van het Europees Comité voor gegevensbescherming - als de Autoriteit hebben aangedrongen op de noodzaak om deze concepten te benaderen vanuit een feitelijk perspectief. Het is derhalve noodzakelijk de entiteit of entiteiten aan te wijzen die in feite het doel van de verwerking nastreven en de controle erover uitoefenen.

Wijzigingen aan het decreet basisonderwijs en de codex secundair onderwijs

16. Overeenkomstig respectievelijk het ontworpen artikel 140, §1, 6°/1 decreet basisonderwijs en de ontworpen artikelen 225, §2 en 233, §2 codex secundair onderwijs treedt de bevoegde dienst van de Vlaamse overheid die instaat voor de berekening van de omkadering van de scholen op als verwerkingsverantwoordelijke. Deze dienst dient na te gaan hoeveel regelmatige leerlingen

³ Redactiefout, betrokken zinsnede dient geschrapt te worden.

ingeschreven zijn op een school op de voorziene teldatum en kan daarvoor gegevens opvragen of uitwisselen teneinde na te gaan welke leerlingen aan een hogere coëfficiënt moeten worden geteld. In de Memorie van toelichting wordt bijkomend aangegeven dat het conform het oprichtingsbesluit van het intern verzelfstandigd agentschap voor onderwijsdiensten 'Agodi'⁴ is die deze opdracht waarneemt.

17. In het licht van deze opdracht bestaat er geen twijfel over dat de aanduiding van de voormelde dienst als verwerkingsverantwoordelijke overeenstemt met de feitelijke rol die deze actor in de praktijk opneemt.

Wijzigingen aan het decreet van 26 april 2019

18. In het ontworpen artikel 11, derde lid, van het decreet van 26 april 2019 wordt de organisatie (die instaat voor de organisatie van een beroepskwalificerend traject) aangeduid als verwerkingsverantwoordelijke voor de overdracht van bepaalde (persoons)gegevens aan de DWSE voor monitoring. Hoewel de Autoriteit aanvaardt dat de organisatie de verantwoordelijkheid draagt voor de verwerking van persoonsgegevens van de lerende in het kader van de organisatie van een beroepskwalificerend traject, en, in voorkomend geval, de overdracht van deze gegevens aan het DWSE, is het DWSE zelf die optreedt als verwerkingsverantwoordelijke voor de verwerkingen in het kader van de voorziene monitoring. Teneinde elke verwarring daaromtrent te vermijden dient dit bijkomend in het ontwerp te worden gepreciseerd, met dien verstande evenwel dat in eerste instantie de modaliteiten van de beoogde monitoring moeten worden vastgesteld.
19. Vervolgens bepaalt het ontworpen artikel 12 van het decreet van 26 april 2019 dat de organisatie (die instaat voor de organisatie van een beroepskwalificerend traject) verwerkingsverantwoordelijke is voor de uitreiking van de bewijzen van beroepskwalificatie of de bewijzen van deelkwalificatie of competenties en voor de registratie ervan in de LED. De Autoriteit neemt er akte van.
20. Tot slot bepaalt het ontworpen artikel 13 van het decreet van 26 april 2019 dat het DWSE verwerkingsverantwoordelijke is voor de bewaring van de bewijzen van beroepskwalificatie, deelkwalificatie en competenties in de LED. Daarnaast wordt ook aangegeven dat het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen de verwerkingsverantwoordelijke is voor het beheer van de LED. Ter zake vraagt de Autoriteit zich evenwel af wat het concrete onderscheid is tussen de bewaring van de bewijzen van beroepskwalificatie in de LED, enerzijds, en het beheer van diezelfde databank, anderzijds. Het

⁴ Agodi staat in voor de administratieve en financiële dienstverlening voor de scholen.

verdient aanbeveling om de onderscheiden rol die de beide actoren opnemen in dat verband nader toe te lichten, teneinde met zekerheid te kunnen besluiten dat er in het onderhavige geval geen sprake is van gezamenlijke verantwoordelijkheid in de zin van artikel 26 AVG⁵ of een loutere verwerkersrelatie⁶. In de mate dat uit het ontwerpartikel volgt dat het beheer van de LED een verwerking van persoonsgegevens noodzaakt vraagt de Autoriteit zich bovendien af waarom zulks niet reeds werd aangegeven in het decreet van 30 april 2009 *betreffende de kwalificatiestructuur* dat de LED opricht en de doeleinden ervan definieert. In het licht van de vereiste voorzienbaarheid en nauwkeurigheid van de regelgeving in hoofde van de betrokkenen is het zonder meer noodzakelijk om bijkomende verduidelijkingen op te nemen in het ontwerp.

d. Proportionaliteit/ Minimale gegevensverwerking

21. Artikel 5.1.c), AVG bepaalt dat persoonsgegevens toereikend, terzake dienend en beperkt moeten zijn tot wat noodzakelijk is voor de beoogde doeleinden (principe van 'minimale gegevensverwerking').

Wijzigingen aan het decreet basisonderwijs en de codex secundair onderwijs

22. Overeenkomstig het ontworpen artikel 140, §1, 6°/1 van het decreet basisonderwijs worden de volgende persoonsgegevens verwerkt van de leerlingen waarop voor de berekening van de lestijden volgens de schalen, zoals bepaald in artikel 132 van het decreet basisonderwijs, en voor de berekening van de aanvullende lestijden voor elke erkende godsdienst en voor de niet-confessionele zedenleer of voor cultuurbeschouwing, zoals bepaald in artikel 138, § 1, 1° van het decreet basisonderwijs, de coëfficiënt 1,5 moet worden toegepast:
- a) *"Voor de leerlingen die voldoen aan artikel 3, 28°/1 a) of b) het INSZ-nummer van de leerling en indien van toepassing de aard van de doorverwijzing en de begin- en einddatum van de overeenkomst van verblijf in het multifunctionele centrum, als bepaald in het besluit van de Vlaamse Regering van 26 februari 2016 houdende erkenning en subsidiëring van multifunctionele centra voor minderjarige personen met een handicap en de doorverwijzende instantie.*
 - b) *Voor de leerlingen die voldoen aan artikel 3, 28°/1, c) **het INSZ-nummer** en de voornaam, de familienaam, de geboortedatum, het geslacht, de nationaliteit, het adres van de laatste opvangplaats en de einddatum van de status vermeld in artikel 3, 28°/1, c. Dit met het oog op de unieke identificatie van leerlingen zonder INSZ-nummer.*

⁵ Wanneer alsnog zou blijken dat er sprake is van gezamenlijke verantwoordelijkheid tussen het DWSE en het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen voor de gegevensverwerkingen in de LED, dan moet artikel 26 AVG worden nageleefd.

⁶ Indien het beheer van de LED plaatsvindt onder het toezicht en voor rekening van het DWSE, zonder dat het Agentschap effectief zeggenschap heeft over de doeleinden van en de middelen voor de gegevensverwerkingen in dat verband, dan treedt het Agentschap op als verwerker ten aanzien van het DWSE en moet artikel 28 AVG in rekening worden gebracht.

c) Voor de leerlingen die voldoen aan paragraaf 1, 6°, c, het INSZ-nummer van de leerling en indien van toepassing de begin- en einddatum van het voldoen aan de betrokken indicator.”

23. De Autoriteit onderschrijft in het onderhavige geval het belang om – waar mogelijk – deze categorieën van leerlingen te identificeren aan de hand van het INSZ-nummer. Desalniettemin herinnert de Autoriteit eraan dat unieke identificatienummers (waaronder inbegrepen het INSZ-nummer) een bijzondere bescherming genieten op grond van artikel 8 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen* en artikel 87 AVG. Lidstaten die dergelijke nummers vaststellen moeten erover waken dat deze alleen worden gebruikt met passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen. In dat verband werden door de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de rechtsvoorganger van de Autoriteit, reeds eerder de volgende in acht te nemen waarborgen vastgesteld⁷:

- het gebruik van een algemeen identificatienummer moet worden beperkt tot de gevallen waarin dit strikt noodzakelijk is aangezien dit gebruik risico's impliceert inzake koppeling van bestanden;
- de doeleinden moeten duidelijk en expliciet worden gepreciseerd zodat men de beoogde soorten verwerkingen kan vermoeden/voorzien;
- de bewaartermijn en de eventuele mededelingen aan derden moeten eveneens worden omkaderd;
- technische en organisatorische maatregelen moeten het beveiligd gebruik passend omkaderen; en
- de niet-naleving van de bepalingen die het gebruik omkaderen moeten worden gesanctioneerd aan de hand van effectieve, proportionele en ontradende sancties.

24. Voor wat betreft de leerlingen zonder INSZ-nummer dient de verwijzing naar het INSZ-nummer onder punt b) van het hierboven geciteerde artikel geschrapt te worden. Voor het overige is de Autoriteit van oordeel dat de te verwerken persoonsgegevens toereikend, terzake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor het beoogde doeleinde⁸.

25. Vervolgens bepalen de ontworpen artikelen 225, §2, vierde lid en 233, §2, 4^e lid codex secundair onderwijs dat voor de berekening van het percentage leerlingen die beantwoorden aan (een of meerdere) gelijkemansindicatoren vermeld in de paragrafen 1 van diezelfde artikelen, de volgende persoonsgegevens worden verwerkt:

⁷ Zie advies nr. 19/2018 van 29 februari 2018 betreffende een voorontwerp van wet *houdende diverse bepalingen "Binnenlandse Zaken"*.

⁸ Volledigheidshalve kan in de Memorie van toelichting worden verduidelijkt waarom ook het geslacht van de leerlingen effectief noodzakelijk is.

- a) *"Voor de leerlingen die voldoen aan artikel 3, 17°/2/1, a) of b) het INSZ-nummer van de leerling en indien van toepassing de begin- en einddatum van de overeenkomst van verblijf in het multifunctionele centrum, als bepaald in het besluit van de Vlaamse Regering van 26 februari 2016 houdende erkenning en subsidiëring van multifunctionele centra voor minderjarige personen met een handicap en de doorverwijzende instantie.*
- b) *Voor de leerlingen die voldoen aan artikel 3, 17°/2/1, c) de voornaam, de familienaam, de geboortedatum, het geslacht, de nationaliteit, het adres van de laatste opvangplaats en de einddatum van de status vermeld in artikel 3, 28°/1, c. Dit met het oog op de unieke identificatie van leerlingen zonder INSZ-nummer."*

26. De Autoriteit herneemt *mutatis mutandis* haar opmerkingen overeenkomstig de punten 23 – 24 hierboven.

Wijzigingen aan het decreet van 26 april 2019

27. Overeenkomstig het ontworpen artikel 11 van het decreet van 26 april 2019 moet de organisatie voor het einde van de maand januari per erkend beroepskwalificerend traject de volgende gegevens die betrekking hebben op het voorgaande kalenderjaar aan het DWSE overmaken voor monitoring:

- 1° *"de voor- en achternaam en het rijksregisternummer van de lerende;*
- 2° *de begindatum van het beroepskwalificerend traject;*
- 3° *de beroepskwalificatie, deelkwalificatie of competenties die de lerende heeft behaald of de vermelding dat de lerende geen beroeps- of deelkwalificatie of competenties heeft behaald."*

28. In lijn met de opmerkingen overeenkomstig punt 11, merkt de Autoriteit op dat zonder bijkomende toelichting in verband met de feitelijke doeleinden en modaliteiten van de voorziene monitoring, het op heden onmogelijk is om zich ten gronde uit te spreken over de proportionaliteit van de onderliggende gegevensverwerkingen. Een wijziging van het ontwerp dringt zich op.

29. Vervolgens bepaalt het ontworpen artikel 12 van het decreet van 26 april 2019 dat de organisatie de volgende gegevens registreert met het oog op de uitreiking van een bewijs van beroepskwalificatie, bewijs van deelkwalificatie of van competentie aan de lerende:

- 1° *"de voor- en achternaam en het rijksregisternummer van de lerende;*
- 2° *de beroepskwalificatie die is beoordeeld;*
- 3° *het resultaat van de beoordeling;*
- 4° *een overzicht van de bewezen competenties;*

- 5° de beslissing om een bewijs van beroepskwalificatie, bewijs van deelkwalificatie of bewijs van competenties uit te reiken;*
- 6° de datum van de beoordeling.”*

30. Het ontworpen artikel 13, 2^e lid, van het decreet van 26 april 2019 voegt daaraan toe: *"De organisatie registreert de volgende gegevens in de leer- en ervaringsbewijzendatabank:*

- 1° het rijksregisternummer van de lerende die een bewijs van beroepskwalificatie, een bewijs van deelkwalificatie of een bewijs van competenties heeft verworven;*
- 2° de naam van het bewijs van beroepskwalificatie, deelkwalificatie of competenties;*
- 3° de datum waarop het bewijs is uitgereikt aan de lerende.”*

31. Mits naleving van de in punt 22 omschreven voorwaarden inzake het gebruik van unieke identificatienummers (met name het rijksregisternummer), is de Autoriteit van oordeel dat de te verwerken persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en noodzakelijk zijn voor de beoogde doeleinden. Zulks laat evenwel onverlet de opmerkingen inzake de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n) voor wat betreft de bewaring van uitgereikte kwalificaties en het beheer van de LED.

e. Bewaartermijn

32. Krachtens artikel 5.1.e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

Wijzigingen aan het decreet basisonderwijs en de codex secundair onderwijs

33. Zowel het ontworpen artikel 140, §1, 6°/1 van het decreet basisonderwijs, als de ontworpen artikelen 225, §2 en 233, §2 codex secundair onderwijs bepalen dat *"de maximale bewaartermijnen voor deze gegevens, die worden bewaard conform artikel 5, lid 1, e), van de Algemene Verordening Gegevensbescherming, worden vastgelegd in beheersregels als vermeld in artikel III.81, §2, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018.”*

34. Naar analogie met de opmerkingen geformuleerd in de punten 65 – 74 van het advies nr. 79/2023⁹ en punt 41 van het advies nr. 113/2023¹⁰ merkt de Autoriteit op dat het in het licht van artikel 22 van de Grondwet aan de decreetgever niet is toegestaan om de verplichting die op haar rust om de wezenlijke elementen van de gegevensverwerking decretaal vast te stellen, op algemene wijze

⁹ Te raadplegen via: <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/advies-nr.-79-2023.pdf>.

¹⁰ Te raadplegen via: <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/advies-nr.-113-2023.pdf>.

te delegeren aan de uitvoerende macht of **aan een bepaald bestuursorgaan**¹¹. Dit impliceert dat wanneer de onderliggende gegevensverwerkingen gestoeld zijn op de artikelen 6.1.c) of 6.1.e) AVG (zoals in het onderhavige geval), de beheersregels zoals bedoeld in artikel III.81, §2, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 – in zoverre ze betrekking hebben op de wezenlijke elementen van de verwerking (waaronder inbegrepen de maximale bewaartermijnen van de persoonsgegevens) – slechts in secundaire orde bijkomende richtlijnen of modaliteiten kunnen vaststellen. De huidige libellering van de geviseerde ontwerp-artikelen kan aldus geenszins worden geacht te voldoen aan de vereisten van voorzienbaarheid en nauwkeurigheid in hoofde van de betrokkenen.

35. In het licht van het bovenstaande verzoekt de Autoriteit aldus om ten aanzien van de te verwerken persoonsgegevens een (maximale) bewaartermijn vast te stellen in het ontwerp, dan wel om de criteria op te nemen die toelaten deze (maximale) bewaartermijn te bepalen.

Wijzigingen aan het decreet van 26 april 2019

36. In eerste instantie voorziet het ontworpen artikel 11, laatste lid, van het decreet van 26 april 2019: *"De organisatie bewaart de gegevens, vermeld in het eerste lid, slechts zo lang als nodig voor de monitoring en met een maximum termijn van 15 jaar."* Opnieuw (zie ook punt 17) vraagt de Autoriteit zich af waarom deze bewaartermijn enkel wordt geformuleerd in hoofde van de organisatie, en niet het DWSE, aangezien het het DWSE is dat instaat voor de monitoring. Bovendien is het, bij gebrek aan enige verduidelijking met betrekking tot de doeleinden en modaliteiten van een dergelijke monitoring, voor de betrokkenen geenszins te voorzien hoe lang de monitoring zal duren (als die al zal plaatsvinden), noch welke elementen een maximale bewaarperiode van 15 jaar kunnen verantwoorden.
37. De betrokken bepalingen dient herzien te worden rekening houdend met de bovenstaande opmerkingen.

¹¹ Zie ook: Advies nr. 63.202/2 van 26 april 2018 van de Raad van State gegeven over een voorontwerp van wet "tot oprichting van het informatieveiligheidscomité en tot wijziging van diverse wetten betreffende de uitvoering van Verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG, Parl.St. Kamer, 54-3185/001, blz1 21-122.

Zie in dezelfde zin volgende adviezen van de Raad van State:

- Advies 26.198/2, op 2 februari 1998 gegeven over een voorontwerp dat geleid heeft tot de wet van 11 december 1998 "tot omzetting van de richtlijn 95/46/EG van 24 oktober 1995 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrij verkeer van die gegevens", Parl.St. Kamer 1997-98, nr. 49-1566/1, 108;
- Advies 33.487/1/3 van 18 en 20 juni 2002 betreffende een voorontwerp dat geleid heeft tot de wet van 22 augustus 2002 "houdende maatregelen inzake gezondheidszorg", Parl.St. Kamer 2002-03, nr. 2125/2, 539;
- Advies 37.765/1/2/3/4, op 4 november 2004 gegeven over een voorontwerp dat geleid heeft tot de programmawet van 27 december 2004, Parl.St. Kamer 2004-05, nr. 1437/2.

38. Betreffende de uitreiking van kwalificatie- of competentiebewijzen bepaalt het ontworpen artikel 12, laatste lid, van het decreet van 26 april 2019 dat de organisatie de gegevens bewaart: *“tot een jaar na de betekening van de beslissing om een bewijs van beroepskwalificatie, bewijs van deeltkwalificatie of bewijs van competenties uit te reiken”*.
39. In het licht van de continuïteit van de dienstverlening van onderrichtende organisaties en de noodzaak om in voorkomend geval een nieuwe opvraging te doen betreffende een recent afgeleverd kwalificatie- of competentiebewijs, is de Autoriteit van oordeel dat de voorgestelde termijn gerechtvaardigd is.
40. Tot slot bepaalt het ontworpen artikel 13 van het decreet van 26 april 2019 dat de kwalificatie- en competentiebewijzen gedurende het leven van de lerende worden bewaard in de LED. Hoewel de Autoriteit aanvaardt dat het in voorkomend geval nuttig (of zelfs noodzakelijk is) om kwalificatiebewijzen voor heel het leven te bewaren, kan dit geen afbreuk doen aan het recht van de betrokkenen om zijn gegevens te laten wissen wanneer zij niet langer noodzakelijk zijn voor de doeleinden waarvoor zij zijn verzameld of anderszins zijn verwerkt of wanneer een ander geval vermeld in artikel 17.1. AVG van toepassing is. Het is ook vereist om de betrokkenen op de hoogte te brengen van dit recht. Voor het overige geeft deze bewaartermijn geen aanleiding tot bijzondere opmerkingen inzake gegevensverwerking.

**OM DEZE REDENEN,
de Autoriteit,**

is van oordeel dat de volgende wijzigingen aan het ontwerp zich opdringen:

- de doeleinden en de modaliteiten van de in het ontworpen artikel 11 van het decreet van 26 april 2019 voorziene monitoring door het DWSE vaststellen (punten 11, 18 en 28);
- de feitelijke verhouding vaststellen tussen het DWSE en het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen voor wat betreft het beheer van en de bewaring van kwalificatie- en competentiebewijzen in de LED (punt 20);
- aanpassen van de artikelen betreffende de te verwerken categorieën van persoonsgegevens overeenkomstig punt 24;
- vaststellen van een geldige bewaartermijn in de zin van artikel 5.1.e) AVG voor de gegevens die worden verwerkt overeenkomstig het ontworpen artikel 140, §1, 6°/1

van het decreet basisonderwijs en de ontworpen artikelen 225, §2 en 233, §2 codex secundair onderwijs (punten 34 – 35);

- bijkomend motiveren, dan wel herzien van de in het ontworpen artikel 11 van het decreet van 26 april 2019 voorziene bewaartermijn (punt 36);
- melding maken van het recht op gegevenswissing overeenkomstig artikel 17 AVG voor wat betreft de bewaring van kwalificatie- en competentiebewijzen in de LED (punt 40).

Voor het Kenniscentrum,
Cédrine Morlière, Directeur

